

KINOWY

ILUSTROWANY TYGODNIK DLA WSZYSTKICH

pod redakcją JERZEGO BRAUNA

**KUPONY
ULGOWE
DO
KIN**

ROK II.

WARSZAWA, NIEDZIELA DNIA 6 KWIETNIA 1930 R.

NR. 14

Z teatru Reinhardta na ekran polski

Pani Dulaska ma głos!

Prasa występuje przeciwko publiczności!

Nazwisko Marty Flanz ukazało się poraz pierwszy w filmie „Policmajster Tagiejew”. Grała tam rolę właścicielki knajpy z niesłychaną ekspresją i talentem. Wszyscy zwrócili uwagę na ową kreację. W wyświetlanym obecnie pierwszym dźwiękowcu polskim — „Moralności pani Dulskiej”, Marta Flanz kreuje rolę Dulskiej. Zwróciliśmy się do niej z prośbą o podanie bliższych szczegółów, dotyczących kariery artystycznej tej doskonałej aktorki.

— Wychowałam się — zaczyna p. Flanz — czesko-polskim językiem — w niemieckim środowisku artystycznym. Ukończyłam konserwatorium we Wiedniu, poczem wstąpiłam na scenę. Miałam wówczas... 14 lat. Grałam w najrozmaitszych teatrach ze znanymi artystami. Tu wspomnieć muszę o moich występach wspólnie z Marią Orską, Luizą Dummond, w teatrze Reihardta wreszcie z głośnym aktorem dramatycznym

Albertem Steinrück'iem.

W sztuce Strindberga, oraz Ibsena („Podpory społeczeństwa”) osiągnęłam nieprzeciętny sukces...

Tu p. Flanz pokazuje mi plikę recenzji najpoważniejszych krytyków niemieckich.

— Czy grała pani również w filmach?

— Owszem. Należałam do zespołu wytwórni „Emelka” w Monachjum. Ale praca filmowa w Niemczech jest zupełnie zmechanizowana i nie daje aktorowi żadnego zadowolenia artystycznego.

Dopiero w Polsce, dokąd przyjechałam, dzięki naciskowi ze strony męża p. B. Landa — poznałam pracę inną, twórczą.

Moja pierwsza rólka w „Policmajstrze Tagiejewie” dała mi dużo satysfakcji. Później zaproponowano mi rolę Dulskiej w „Moralności pani Dulskiej”.

Znam Zapolską doskonale, rozumiem i czuję atmosferę Dulszczyny i mam wrażenie, że rolę Dulskiej ujęłam trafnie. Moim zdaniem chodziło o stworzenie typu żywego, spotykającego i w życiu codziennym. Tymczasem prasa, a właściwie niektórzy recenzenci, zarzucają mi, że Dulaska jest zamało groteskowa.

Słowem, to co uważam w mej roli za największą zaletę — prasa krytykuje...

Ale, mam wrażenie, że ina-

czej zupełnie myśli publiczność, która szuka w filmie życia. Jeśli już o prasie mowa — to chciałabym ze zdziwieniem podnieść fakt, że pierwszy polski film dźwiękowy został przez prasę przyjęty nader ozięble, wbrew entuzjazmowi publiczności. Wiem, że w „Moralności” są błędy, że wad nie pozbawiona jest i synchronizacja, ale jest to wszak pierwszy

nasz dźwiękowiec i jako taki zasługuje chyba na poparcie...

Przecież nie wolno zapominać, że „Moralność” jest pewnego rodzaju czynem dziejowym, dzięki któremu Polska staje w rzędzie państw produkujących własne dźwiękowce! Ale mam nadzieję, że nowe filmy będą coraz lepsze, o ile... o ile prasa nie zniechęci ludzi do pracy...

Obowiązkowe wyświetlanie filmów krajowych Film polski nie może zginąć!

Nowy okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych

Na konferencji zwołanej dn. 27 marca w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych omówił szef Centralnego Biura Filmowego, płk. L. Łuski nowe pismo Ministra w sprawie obowiązkowego wyświetlania filmów krajowych.

Pragnąc przeciwstawić się z jednej strony inwazji amerykańskich dźwiękowców, z drugiej zaś usunąć dotkliwie da-

jący się odczuć kryzys i zastój w kinematografii polskiej zarządzone, co następuje:

1) Właściwe władze administracji ogólnej przy udzielaniu nowych pozwoleń (licencji) na otwieranie i prowadzenie przedsiębiorstw kinematograficznych winny w pozwoleniach (licencjach) tych umieszczać między innymi warunek, że nie mniej niż 10% programów w kinematografach w ciągu roku przeznaczonych ma być dla wyświetlania filmów polskich.

Warunek ten zastrzegany być winien również przy odnawianiu zezwoleń na dalszy okres.

2) Osobom, którym wspomniane pozwolenia (licencje) na rok bieżący, lub okres dłuższy już zostały udzielone, właściwe władze administracji ogólnej winny zalecić, by w interesie rozwoju kinematografii polskiej wyświetlały w swoich zakładach filmy produkcji polskiej w powołanym wyżej stosunku i zwrócić im zarazem uwagę na to, że przy staraniach ich o odnowienie zezwolenia na dalsze prowadzenie przedsiębiorstwa, władze kierować się również będą tem, czy i o ile zaleceniu temu czyniły zadość.

W ten sposób, unikając wprowadzenia drakońskiego kontyngentu (kontyngent wprowadzony jest w Niemczech i Francji), stwarza się wielki głód na polskie filmy. O ile dotychczas na 700 kin tylko 200 grało krajowe obrazy, o tyle obecnie wszystkie kina muszą wyświetlać polskie filmy. Pojemność rynku rozszerzona. Zbyt dla polskiego filmu zapewniony. Nie ulega teraz wątpliwości, że kapitał zainteresuje się poważnie produkcją.

A może i nasi amerykańscy przyjaciele uderzą się również po swojej kieszeni?

Już czas.

NOWA RUBRYKA

„Życie teatru”

wprowadzona zostanie już począwszy od następnego numeru. Przypuszczamy, iż innowację tę przyjmą nasi Czytelnicy z zadowoleniem.

Marie Dressler i Rudy Vallée w dźwiękowym filmie, najnowszej produkcji wyt. Radio Pictures „Miłość wagabundy” (Ekspl. D/H J. Zagrodzki).

Amerykańska pompa ssąca

Na Zachodzie „myślą”—my tylko „kombinujemy”

Kupili nas „na raty”

Problem dalszego rozwoju sztuki filmowej i koniunktur, jakie będzie on stwarzał dla światowego przemysłu kinematograficznego — jest tak niezmiernie rozległy i skomplikowany, że nie wolno przejść nad nim do porządku dziennego. Poddać się biernie fali wypadków, zmian i wstrząsów, płynąc naoslep z prądem, byłoby zbyt niebezpiecznie. Myśl ludzka powołana jest do analizy, do logicznego wnioskowania, do kierowania bezładnymi odruchami.

Na Zachodzie umieją myśleć. Dlatego człowiek opanowuje tam łatwiej wszelkie kataklizmy społeczne i gospodarcze. My tu, w Polsce,

myślimy za mało — i to się mści na nas.

Myśleć to nie znaczy: „kombinować”.

„Kombinatorów” mamy w polskiej branży filmowej aż nazbyt wielu,

ale to jest robota obliczona na krótką metę. „Kombinatorzy” — to ci, co sprytnymi, lecz przeważnie nieuczciwymi trickami, utrzymują się na powierzchni. Są to

hjeny żerujące na sposobnościach,

ludzie, którzy umieją z każdej trudnej sytuacji, z każdej katastrofy nawet „załapać” dla siebie nieco grosza. „Kombinatorzy”, to największe szkodniki i pasożyty: im więcej kombinatorów w danej gałęzi przemysłu, tem więcej przemysł ten przemienia się w t. zw. „luftgeszeft”.

Taki „luftgeszeft” łatwo zdmuchnąć —

tak, jak to ostatnio stało u nas, po najściu filmu dźwiękowego. Teraz jednak, gdy pierwszy popłoch minął, należy zerwać z systemem „kombinowania” na krótką metę, a zacząć

myśleć.

Jest niewątpliwym faktem, że lawina, którą puściła w ruch Ameryka, będzie się toczyć dalej. Aparaty, które zainstalowano u nas dotychczas

nie wytrzymają próby czasu. Za rok filmy dźwiękowe nie będą już ani syczeć, ani chrapać, głosy ludzkie ryczące ku nam z ekranu głucho i niesamowicie, nabiorą miękkości i barwy. Zarówno praca w atelier, jak i projekcja w kinach odbywać się będzie za pomocą innych, lepszych przyrządów.

Jednocześnie przyjdzie film kolorowy i przestrzenny.

Wywoła to wielkie zmiany. Jeśli się to stanie aktualnym, wszystkie dotychczasowe aparaty okażą się bezużyteczne.

Zdajemy sobie wszyscy sprawę, czem to grozi. Z drugiej strony niema mowy o walce z tem zjawiskiem, bo przecież, to jest właśnie postęp sztuki filmowej. Nie wolno hamować postępu. Ulepszenia te będziemy musieli wprowadzać, bo publiczność zażąda tego, a każde kino chce mieć

pełną kasę.

Ale czy ta kasa naprawdę będzie pełna?

Pozory mylą. Publiczność

jecha się wprawdzie do kin dźwiękowych, ale do tej pełnej kasy wkrecono już

pompe ssącą.

Jest to niezmiernie długa pompa, zaczyna się aż za Oceanem.

Przyjrzyjmy się metodom amerykańskiej pompy ssącej:

Pierwsza z nich, to sprzedaż na raty, dogodne warunki.

Sprzedaje się aparaty na spłaty wieloletnie. Miesięcznie kosztuje to tyle samo, ile kosztowała orkiestra, z którą był kłopot nielada. Dziś muzykanci zastawiają instrumenty w lombardzie, a aparaty gra sobie sam, aż miło.

Ale za rok trzeba będzie kupić nowy aparat, a za ten stary płaci się wciąż.

Potem przyjdzie nowa taśma, filmy kolorowe, lichy wie co... Nowe raty, nowe spłaty, a w kasie już dno widać. Ale Ameryka

nie da zginąć swoim odbiorcom.

Te nowe wynalazki będą, jak wstrzyknięcie narkotyku, oszalałymi wciąż na nowo żądają zmiany publiczność.

„Forsa” będzie, tylko że ta forsa będzie sobie płynąć przez pompe ssącą do Ameryki.

Kto był za Oceanem, zna ten system. Tam przecież ludzie są zadłużeni na 50 lat naprzód.

Tam niemowleta mają w perspektywie płacenie, gdy dorosną, rat za towar, o którym ich ojcowie dawno już zapomnieli.

Cała Ameryka sprzedaje na raty i kupuje na raty,

a przemysł, chcąc wyciągnąć od obywateli pieniądze, które mu są winni — zmuszony jest dawać im wciąż pracę.

To powoduje błyskawiczne rośnięcie warsztatów, fabryk, nowych gałęzi produkcji.

Ale amerykański moloch, żeby mógł żyć, musi polykać wciąż nowe oliary.

Teraz przyszła na nas kolej. Branża filmowa zaczyna żyć na „amerykańskie raty”.

Lawina toczy się, mechanizm obmyślony przez ekonomistów z Nowego Yorku i z Hollywood, funkcjonuje doskonale.

A może to wszystko mrzonki, próżne obawy? Drodzy panowie! Są to

takie same mrzonki,

jak te, które czytaliście w pierwszych numerach naszego pisma, pół roku temu. Wtedy uśmiechaliście się ironicznie.

Dziś wszystko spełniło się co do joty.

Czy jest na to rada? Z pewnością. Ale trzeba ją wymyśleć.

Niezwykłe powodzenie naszego konkursu

p. n. Kto winien

Dziesiątki nadesłanych pod adresem „Kurjera” odpowiedzi p. t. „Kto winien” dowodzą wielkiego zainteresowania, jakim cieszy się drukowana na łamach naszego pisma powieść Ryszarda Orwida „Demon śmierci”.

Przeważnie jednak odpowiedzi nie są trafne.

Jako głównego winowajcę naszej sensacyjnej powieści podają Czytelnicy prof. Yale i Ryszarda. Zupełnie mylnie!

A zatem: więcej uwag! Wertujcie pilnie dawniejsze numery. Przecież odpowiedzieć nie jest znów tak trudno! A nagrody są cenne. Zwłaszcza specjalnie atrakcyjną nagrodą jest 10 płyt, najnowszych przebojów elektrycznego nagrania tow. Syrena - Rekord.

A więc nie zrażajcie się chwilowem niepowodzeniem i nadesłajcie nową odpowiedź pod adresem „Kurjera Filmo-

wego”, Jasna 24. Uwaga! Bez załączenia kuponu konkursowego (zamieszczonego na str. 5-ej) odpowiedź nie ważna.

Z za kulis polskiego filmu dźwiękowego

KINETON.

Powstała nowa placówka dla realizacji polskich filmów dźwiękowych — „Kineton”. Pierwszy obraz tej wytwórni „Na Sybir” realizuje Henryk Szaro (kier. prod. M. Libkow). Nakręcono już pełnery zimowe w puszczy Białowieskiej. W końcu kwietnia wejdzie reżyser Szaro wraz z bohaterami filmu Jadwigą Smosarską i Adamowi Brodziszowi do atelier.

NOWE ATELIER DŹWIĘKOWE „SYRENA REKORD”.

Zachęcone powodzeniem „Moralności pani Dulskiej” nosi się Tow. Syrena - Rekord z zamiarem wybudowania już w najbliższej przyszłości nowego

atelier dźwiękowego, które byłoby wyposażone również w aparaty do nagrywania dźwięków systemem taśmowym.

Ze swej strony możemy tylko przyklasnąć śmiałym projektom „Syreny”. Sądząc bowiem z tego, jak zapowiada się produkcja na nowy sezon atelier to byłoby stale odnajęte.

JESZCZE NIE ZADECYDOWANO.

W tym tygodniu zadecyduje się sprawa synchronizacji do filmu „Sztabskapitan Gubajew”.

Słychać o nowych planach realizacji filmów. Sprawy te konkretnie rozstrzygną się w najbliższej przyszłości.

RYSZARD ORWID.

24

DEMON ŚMIERCI

Ciąg dalszy.

Gdy powrócili na górę, profesor raz jeszcze przerzucił gorączkowo papiery.

— Niema. Napewno ona. Po raz drugi wykradła stąd notatki.

— Spróbuj napisać to na nowo.

Profesor Yale usiadł i wziął ołówek do ręki.

— Eh, nie — rzekł — jestem zbyt roztargniony. Prostu nie pamiętam od czego zacząłem. Poco się męczyć? Jeżeli ją schwytał, moje notatki będą odzyskane.

W chwilę potem ktoś zapukał do gabinetu. Był to jeden z zaufanych, nowoprzyjęty służący.

— Broniła się. Burkowi tak dała w głowę, że go zamroczyło. Ale już ją mamy. Pojechali z nią na Wolę, a ja wróciłem zameldować.

— Co znaleźliście przy niej?

— Rewolwer i tę torebkę.

— Żadnych papierów?

— Nie, panie profesorze.

Ryszard sięgnął szybko do torebki. Nie znalazł nic, prócz chustki do nosa, pudru i szmin-

ki. Kilka złotych...

Zaklął z cicha.

— Twoje notatki diabli wzięli.

Profesor westchnął i dał znak służącemu, by opuścić gabinet.

— Z pewnością podczas bójki wyrzuciła to z taksówki. Trzeba będzie wziąć się do pracy.

Siadł przy biurku. Kreślił, mazał, poprawiał. Cyfry i wzory chemiczne pokryły drobnym maczkiem całą stronicę.

Wreszcie zerwał się rozdrażniony.

— Nie mogę teraz. Chyba wieczorem. Ta myśl błysła mu tak nagle. Teraz nie przypominam sobie.

Ryszard spojrzął nań z filozoficznym spokojem.

— Mam wrażenie, że nie przypomnisz sobie tego wogóle. Straciłeś równowagę umysłu. Ta awantura przestraszyła cię, co uważam za niekorzystne dla naszej sprawy. Spokój i zdrowe nerwy. Bez tego będzie źle z nami.

— Co zamierzasz teraz?

— Jakto, co? Postąpię według planu. Nie trapię się już

tym przeklętym płynem. Damy sobie radę bez niego.

— Sądziś, że jutro skrzynki pojawią się na oznaczonym miejscu?

— Nie sądzę. Wiem to na pewno...

Poniedziałek. Za kwadrans piąta, popołudniu.

Przed willę w alejach zajechała duża limuzyna. Wysiadło z niej dwu, elegancko ubranych panów, oraz dwu woźnych Banku Narodowego, dźwigających duże skrzynki. Skrzynki wniesiono na piętro i umieszczono po lewej ręce od schodów. Był to mały, skromnieumeblowany, niemal pusty pokój z oknem wychodzącym na ogród od tyłu. Po umieszczeniu skrzynek na stole, urzędnicy i woźni zeszli szybko z powrotem i wsiedli do auta.

Jednocześnie za narożnikiem ulicy zatrzymało się inne auto. Stał tu dwupiętrowy dom przed którego bramą przechadzał się człowiek w szarem palcie.

Z auta wysiadł detektyw Flink, komisarz i dyrektor Banku Narodowego. Człowiek w szarem palcie zbliżył się do nich niezrażenie.

— Na podwórzu czeka stróż

— szepnął. — Prowadzi do ogrodu willi.

Trzej panowie w milczeniu weszli do bramy. Na schodach dyrektor banku chwycił Flinka za rękaw.

— Pozwólcie panowie, że zostanę tutaj — rzekł. — Nie chcę być nazbyt blisko miejsca akcji. To rzecz stróżów prawa. Flink uśmiechnął się ironicznie.

— Słusznie. Niech pan zostanie. Odzwierny zaprowadzi pana do pokoju na piętrze, skąd nasz agent obserwuje sytuację. Na podwórzu odzwierny czekał już.

— Tędy można się przedostać do ogrodu — wskazał. Tam za tym murem jest altana. Mur jednak kończy się o parę kroków dalej i jest tam tylko drut kolczasty. Można przejść pod drutem.

Za chwilę wszyscy trzej byli już w altanie.

— Panie komisarzu — rzekł Flink. — Już za pięć minut piąta. Jestem pewien, że tamci będą się śpieszyć. Kto wie, czy nie przybyli umyślnie wcześniej, aby zabrać skrzynki przed oznaczonym terminem.

— Czy może pan sprawdzić w jakiś sposób, czy skrzynki są jeszcze we willi?

— Uważam to za konieczne. Trzeba to jednak uczynić bardzo ostrożnie.

— Proszę pana — wtrącił odzwierny. — Jedno z okien willi od ogrodu, nie domyka się. O, tam gdzie rośnie to niskie, gęste drzewo. To drzewo zasłania dostęp. Można całkiem niespostrzeżenie wleźć przez okno do willi.

— Mam wrażenie — rzekł komisarz — że właśnie przez to okno te łotry dostaną się do willi.

Flink postawił kołnierz i sunął kapelusz na uszy.

— Idę — postanowił. — Odzwierny niech pójdzie ze mną.

— Zaraz. Czy w drugiej stronie ogrodu są nasi ajenci?

— Czterech. Cała okolica willi obsławiona jest tak, że żywa dusza nie wydotanie się z willi. Najważniejsza rzecz zauważyć, kiedy do niej wejdą. Wyisć już nie potrafią.

— Flink i odzwierny wysunęli się ostrożnie z altany.

Komisarz począł bacznie obserwować każdy szczegół. Przez ogród od tyłu willi wiodła długa obsadzona krzakami ścieżka. Skręcała ona w bok ku małej, drewnianej budce, która wyglądała, jak skład narzędzi ogrodniczych, lub przechowalnia owoców. Komisarzowi wydało się, że ktoś uchylił na sekunde drzwi tej budki.

W tej chwili wrócił Flink.

(d. c. n.)

Siedem lat po śmierci Sary Bernhardt Wielka tragiczka „gwiazdą” filmową

Siedm lat już mija od śmierci Sary Bernhardt. Siedm lat — od chwili gdy zamknął na scenie jej „złoty głos”. Gdy wspominamy dziś wielką artystkę, warto przypomnieć i to, że była ona także gwiazdą filmową.

Zadebiutowała przed obiektywem w r. 1908 w „Damie Kamelkowej”, którą reżyserował André Calmette. Potem gra w „Królu Edypie” w „Madame Sans-Genie”. Później „Tosca” według sztuki Wiktora Sardou. Realizacja dwu filmów wymagała wówczas tylko 3 dni pracy!!! Jeden z obrazów Sary Bernhardt był narkotyczny podczas jednego poranka i jednego popołudnia... (Szczęśliwe czasy...)

W r. 1912 znów widzimy Sarę Bernhardt na ekranie, tym razem jako „Elżbietę, królową Anglii”. Ten film był pierwszym obrazem nowej firmy: Famous Players Lasky. Adolff Zukor i Jesse L. Lasky nigdy nie zapomnieli tych pierwszych kroków ku kolosalnej fortunie... Portret wielkiej artystki wisiał dotąd na honorowym miejscu w sali posiedzeń Paramountu. „Adrienne Lecouvreur”, „Jeanette Dore”, „Matki Franciszkanki” — oto tytuły dalszych filmów Sary Bernhardt. Pół roku przed tragiczną śmiercią reżyser amerykański Leon M. Abrams zaproponował jej główną rolę w filmie „Jasnowidząca”, którego wnętrza nakręcano w atelier położonym na bulwarze Pereire w pobliżu apartamentów wielkiej tragiczki. Obsadę filmu tego stanowili m. in. Mary Marquet i... Lili Damita. Tragiczna śmierć Sary Bernhardt przerwała prace nad obrazem, który nigdy nie został ukończony.

Podwójne oblicze Grety Garbo w krzywym zwierciadle psychologa

W. E. Benton, profesor psychologii, przeprowadził szereg interesujących eksperymentów nad twarzami znanych artystów filmowych. Przy pomocy specjalnego lustra i aparatu fotograficznego przestudjował le-

we i prawe połowy twarzy, każdej gwiazdy. Po zestawieniu otrzymanych fotografii twarzy

zamysloną, — nawet nieco poważną Gretę. (Nr. 2).

Jak widać analiza powyższa może mieć znaczenie dla operatorów, którzy mogą się zorientować, jakie oświetlenie stosować przy fotografowaniu „gwiazdy”.

Nr. 1.

składających się z dwu lewych względnie prawych części, otrzymał niezwykle rezultaty, uwidocznione za załączonych reprodukcjach.

Oto zdjęcie Grety Garbo, słynnej wampirzycy.

Twarz bohaterki „Symfonji zmysłów” składająca się z dwu lewych części jej oblicza ukazuje nieznaną nam uśmiechniętą optymistycznie Gretę. (Nr. 1)

Natomiast prawa strona odbija znowu z ekranu spokojną,

Nr. 2.

Rewja marionetek w Londynie „Szopka dźwiękowa” sensacją dnia

Londyn. Wielka premiera w jednym z najelegantszych kin stolicy. Cóż to za gwiazdy grają w tym kinie, że ścigają taki tłum? Widzimy na afiszu wszystkie wielkie nazwiska Ameryki. Myślicie, że to wielki turniej gwiazd na ekranie? Nie, to tylko marionetki. Wielki film mówiony, którego bohaterkami są kukielki. Coś jakby filmowa „Szopka Polityczna”. Tytuł filmu: „Rewja marionetek”. Realizator: M. Jack Harrison.

On to wprowadził na ekran ten najstarszy rodzaj widowisk, rodzaj mogący się pochłubić przeszłością liczącą się na... wieki!

Jest to jakby „parada” gwiazd, ujętych w sposób możliwie najcharakterystyczniejszy i najbardziej żartobliwy.

Widzimy więc Annę May Wong tańczącą w palarni opium, Clive Brooka, jako Sierloka Holmesa z nieodłącznym pieskiem Pedro u nogi. A oto Tom Mix ze swym nieodstępnym koniem Tony, który widząc, jak pan jeździ całuje swą ukochaną, odwraca się wstydliwie i kopytem zakrywa oczy... Potem Tom śni, że biją z całych sił dzwony na jego ślub i że rodzi mu się całe mnóstwo maleńkich Tomów...

Widzimy też Chaplina w jego charakterystycznym meloniku, Mary Pickford, udającą dziecko, wielkiego Douglasa w jego najcharakterystyczniejszych momentach...

Oryginalność tego filmu, wspaniała, nader pomysłowa synchronizacja muzyczna, wszystko to wróży temu filmowi nieprzeciętne powodzenie.

Eisenstein musi opuścić Francję

Nie przedłużono mu pozwolenia na pobyt — Przerwa w realizacji nowego obrazu „Romans”

Korespondencja z Paryża.

Decyzja ministerjalna zapadła. M. Eisensteinowi, najsłynniejszemu reżyserowi świata, twórcy „Generalnej Linji” odmówiono pozwolenia na dalszy pobyt we Francji. Nie wzięto pod uwagę nawet tego, że Eisenstein był w toku pracy nad filmem p. t. „Romans”, który nakręcano w jednym z francuskich atelier. — Rozkaz jest nieodwołalny. Eisenstein musi wyjechać...

Ten słynny reżyser jest młodym, młodym chłopcem o sympatycznej twarzy. Na pierwszy

rzut oka nikt nie posądziłby go o to, że jest bolszewikiem; zresztą dla niego ważniejsze ponad wszelkie spory polityczne jest — kino, prawdziwe kino!

Przyjął nas życzliwie, łatwo zawiązała się rozmowa.

— No tak. Muszę wyjechać — jestem widocznie niezbyt pożądanym gościem u was. Dlaczego odmówiono mi pozwolenia na dalszy pobyt? Nie wiem... Tembardziej dziwi mnie to, że przecież wszystkim dobrze wiadomo, że wraz z mym

wiernym współpracownikiem, Aleksandrowem nakręcałem od kilku tygodni czy to w studio Tobis, w Epinay, czy w Billancourt sceny do filmu mu-

zyczno - dźwiękowego, p. t. „Romans”; właśnie skończyliśmy nakręcać wnętrza i mieliśmy się zabrać do plenerów, aż tu nagle... każą mi się zabrać stąd.

— Dokąd pan wyjedzie?

— Przedewszystkiem do Szwajcarii, potem prawdopodobnie do Niemiec. Będę miał w tych krajach serię wykładów, podobnie, jak w Londynie. Potem może nawet... popłynę do Ameryki... Miałem stamtąd tyle propozycji. Warto by nakręcić tam jakiś obraz...

— Czy wróci pan kiedyś jeszcze do Francji?

— Ciekawym poco? Jeżeli mnie wyrzucacie bez przyczyny, pocóżbym tu powracał? Proszę przecież zrozumieć, że muszę wskutek tego zarządzenia porzucić rozpoczętą pracę. Będzie ją musiał Aleksandrow doprowadzić sam do końca. Zostawiam mu mego najlepszego operatora Tisse'a, obaj dadzą sobie jakoś radę i bezmnie...

— Chciałbym usłyszeć kilka szczegółów o realizacji „Romansu”.

— Dobrze. Film ten będzie całkiem prosty. Chciałbym w nim zsyntetyzować razem krajobraz i muzykę. Kobieta gra na fortepianie, a tony, które po sobie następują wywołują cały kompleks krajobrazów. Niech pan nie sądzi przypadkiem, że muzyka tutaj będzie poprostu pretekstem do pokazania szeregu pięknych zdjęć fotograficznych. Nie, krajobrazy te będą poniekąd stylizowane i każdy z nich będzie wydzielany pewien ściśle określony czar, będzie wytwarzał pew-

ną atmosferę uczuciową... Tak, to będzie!

Eisenstein podnosi się i wyciąga ku nam dłoń. Mówi z uśmiechem:

— A więc tak. Jeżeli wszystko się jeszcze ułoży pomyślnie, zostanę. Jeżeli nie: „żegnaj mi słodka Francjo, Lozana mnie wzywa...”

I dorzuca złośliwie:

— Niech mi pan powie, ale tak między nami; czy ja wyglądam na bolszewika z nożem w zębach? Mówi pan, że nie? A jednak widocznie... tak!

Adam Brodzisz, bohater „Urody Życia” jest partnerem Smosarskiej w nowym polskim filmie dźwiękowym, reż. H. Szaroko „Na Sybir” (Fot. Kineton).

Jadwiga Smosarska, odtwórczyni głównej roli w obrazie dźwiękowym „Na Sybir” (ng. W. Sieroszewskiego), reżyserji Henryka Szaroka. (Fot. Kineton).

Wielki plebiscyt Czytelników „Kurjera Filmowego” Za, czy przeciw filmom dźwiękowym?? Dziś dalsze odpowiedzi

50 CENNYCH NAGRÓD CZEKA ZWYCIĘZCÓW!

Nr. 10

Jeszcze raz Przedwiośnie

Byłem na wszystkich filmach dźwiękowych, wyświetlanych w Poznaniu, które bardzo mi się podobały. Chciałbym widzieć i słyszeć polski film dźwiękowy. Czytałem w „Kurjerze Filmowym”, że został wykończony już polski film dźwiękowy. Oczekuję z niecierpliwością premjery „Moralności”. W. Panowie pytają, jaki temat nadaje się na polski film dźwiękowy? Podług mnie nadawałby się film „Przedwiośnie” reżyserji H. Szaro, na tle powieści Zeromskiego. Co do artystów, to główne role powinni grać Zbyszko Sawan i Marja Górczyńska, Bolesław Mierzejewski i wogóle cały zespół, który widzieliśmy w wersji niemiej.

Tadeusz Kasprzyk — Poznań.

Nr. 11

Niech widzowie nie siedzą, jak na angielskim kazaniu

Wolę słuchać i widzieć dobry polski film dźwiękowy, aniżeli film dźwiękowy zagraniczny, na którym człowiek siedzi z otwartymi ustami i wybaluszonymi oczami, nic nie rozumiejąc!

Film dźwiękowy u nas dopiero wchodzi w życie, sa pewno trudności, ale sądzę, że nasi dzielni reżyserowie np. Henryk Szaro, Juliusz Gardan, M. Waszyński, B. Nowolin, Lejtes przezwyciężą je.

Narazie wolę dobry niemy, aniżeli kiepski film dźwiękowy lub mówiony. Film mówiony jest nonsensem. Na polski film dźwiękowy czekam z niecierpliwością i sądzę, że w niczem nie będzie ustępował filmom zagranicznym. Wiadomo kto reżyseruje nasz pierwszy film dźwiękowy p. t.: „Moralność pani Dulskiej”. P. B. Nowolin i Land przy współpracy dobrych znawców filmu, czołowych artystów ekranu. A więc musi być dobry!!!

Na polski film dźwiękowy nadają się „Chłopi” Reymonta, „Potop” Sienkiewicza, „Pan Tadeusz” Mickiewicza, „Popioły”, Zeromskiego, następnie ciekawe utwory: Goetla, Sie rozewskiego i w. w. inn.

Moim zdaniem do dźwiękowców nadają się artyści: Dymasz, Samborski, Węgrzyn, Fertner, Solski, Bodo, Walter, Wesołowski i Krukowski, zwany zagranicznym Siegridem Arno, z pań zaś Batorycka, Lipińska, Smo sarska, Ordonka, Flanzowa i w. w. innych.

NIECH ŻYJE POLSKA TWÓRCZOŚĆ FILMÓW DŹWIĘKOWYCH I NIECH ŻYJĄ NASI POLSCY REŻYSERZY!!!

Roland Staszyński — Warszawa.

Nr. 12

Weźmy się i my do pracy!

Doprawdy, jedynym piśmie filmowym, które rzeczowo zajmuje się polską produkcją filmową, jest tylko

W krzywym zwierciadle

„Gwiaździsty” groch z kapustą

Rozmowa z Moną Lupą

Uroczą Moną Lupą wyszła do mnie w czerwonej, genialnie skonstruowanej pyjama i opadła na stylowy fotel ruchem niedbale zmęczonym. Z warg jej sterczało długie chińskie cygare, które paliła z niezwykłą wprawą, wydmuchując sedledynowe kółka dymu, aż pod sufit.

— Wpatruję się w panią z podziwem. Zawsze ten wdzięk, ta słodycz, mimo że praca wali panią z nóg.

— O tak, jestem zwalona z nóg, nawskroś i pod każdym względem. Ja kocham tę pracę, ale nerwy wymawiają mi posłuszeństwo. Moim mięśniom zwraca się w głowach. Jestem kompletnie zdezolowana.

— A czy lubi pani dzieła Konfucjusza?

— Jest to mój ukochany filozof. Gdyby żył byłby w moim typie.

— Jakich mężczyzn uznaje pani przedewszystkiem?

— Reżyserów.

— A potem?

— Dziennikarzy, takich jak pan.

— O, pani — skłoniłem się — pani zawsze znajdzie się w kropce. Dowcip pani jest jak piorun z jasnego nieba. Umie pani oddać pięknem za nadobne.

— Jak Kuba Bogu, tak Bóg Kubie. Tego uczyli mnie w szkołach. Do szkół chodziłam już w bardzo wczesnej młodości. Mama kochała mnie nad życie, a pewien znawca orzekł,

„Kurjer Filmowy”, za którą to pracę należy się uznanie.

Film niemy skończył się, film dźwiękowy bezwzględnie zapanuje!

Pozwolę sobie nadmienić o zupełnie niezrozumiałym wystąpieniu na bruku łódzkim Zrz. Teatrów Św. w Ł. przeciwko wprowadzeniu na rynek

polscy, filmów dźwiękowych zagranicznych, przez co została wyrządzone krzywda kulturalnej publiczności naszego miasta.

Bo, odgrodzić się chińskim murem przed prądami nowej sztuki, byłoby zbrodnią dla naszego narodu, a w oczach zagranicy zostalibyśmy niedołączkami.

Aby zaś przeciwstawić się dzisiejszemu prądowi, przez stworzenie czegoś nowego, byłoby to doprawdy wydarzenie dziejowe, — ale o tem nie warto mówić.

Jestem bezwzględny zwolennikiem filmu dźwiękowego i czekam z niecierpliwością na film dźwiękowy produkcji polskiej.

Zagraniczny film mówiony, w języku dla nas niezrozumiałym, jest zbyt ciężki — bo go nie rozumiemy.

Co do aktorów polskich, to trudno mi coś powiedzieć, ponieważ nie znam ich t. zw. „talentów głosowych”.

Niech więc nasi reżyserzy otrząsną się z apatii chwilowej i wezmą się do intensywnej pracy.

Zdz. Cybart — Łódź.

Kurjer Filmowy do swoich Czytelników!

„Rach”, Brześć. Proszę nam przysłać fotografię. Pokażemy ją któreśmukolwiek z reżyserów.

Eda A. Chętniebyśmy pośredniczyli w uzyskaniu fotosów, ale obecnie Malickiej i Sawana w Warszawie niema.

Po ich powrocie z Włoch do Warszawy poprosimy ich o zdjęcie.

S. A. Nic na to nie poradzimy. Tylko reżyser mógłby panu dopomóc. Odpowiedź p. Gardana jest rozsądna.

Janina Młynczakówna, Poznań. Pieniadze proszę wpłacić na P.K.O. 153.210. Adres Marij Bogdy — Tarnowskiego 17, Łwów.

J. S., Kraków. Wytwórnia „Excelsiorfilm” nie istnieje i angażować nikogo nie może. Proszę napisać do jakiegoś reżysera i przesać zdjęcie.

Polski Klub Amatorski, Łódź. oddaliśmy materiał naszemu korespondentowi łódzkiemu do sprawdzenia.

Maryla Kinterhoff. Listy do Al Johnsona adresować można: Warner Bros 5842 Sunset Blvd, Hollywood, Californien U. S. A. — America

B. Świerzewski, Wilno. Proszę adresować: Michał Waszyński, Warszawa. Twarda 28.

„KURJER FILMOWY” KUPON PLEBISCYTOWY

Imię i nazwisko _____

Adres _____

Przegląd tygodniowy

Z kina do kina

EKRAN PRZEMÓWIŁ PO POLKU. — CZTERY PIÓRA — OSTATNI MOHIKANIE.

Nareszcie! Ekran przemówił po polsku! Trzeba być doprawdy miżantropem i śledziennikiem, aby „przez mędrca szkiełko” szukać wad w „Moralności pani Dulskiej” wówczas, gdy żaden zagraniczny film nie jest ich pozbawiony.

Cieszmy się! Bądźmy zadowoleni, że pierwsza próba przeciwstawienia się nawale amerykańskiej powiodła się.

Przecież... nie odrazu Kraków zbudowano — Wiemy, wiemy, że tu jeszcze szczyty, tam coś brakuje, ale proszę mi pokazać amerykański film, w którym tego niema? A wzamian za to: jakaż szalona satysfakcja! Słowo polskie, czyste, jasne, dla każdego zrozumiałe — bije z ekranu.

To trzeba zrozumieć! Zrozumieć i ocenić. Kiedy na ekranie ukazuje się Józef Węgrzyn i wygłasza przemówienie o polskim dźwiękowcu, wrażenie jest piorunujące. Ręce same składają się do oklasków.

Jeśli chodzi o „Moralność pani Dulskiej” — to trzeba w pierwszym rzędzie podkreślić doskonałą grę artystów (Marta Flanz stworzyła pełną życia sylwetkę pani Dulskiej) oraz doskonałą partyturę L. Różyckiego. Jego „Kotysankę”, „Dozynki”, „Oberek”, a nawet „Boston” mają w sobie coś specjalnie polskiego, coś co tak bardzo nam odpowiada i tak łatwo wpada w ucho. Gwarantujemy, że za miesiąc cała Warszawa śpiewać będzie „Hanke”.

Reżyserja Nowolina i Landa udatna. Dela Lipińska stworzyła bardzo ciekawą kreację (scena z królikami), Wesołowski w typie, prawdziwy „mamin synek” z okresu Dulskich, Marta Chaveau — kapitalna, to samo Ludwik Frietsche. I co tu dużo mówić. Film bezwzględnie udany, nawet strona techniczna (Tow. Syrena-Record) zadawała w zupełności. Brawo! Idźmy naprzód!

Sensacyjno — awanturniczy film amerykański „Cztery pióra” (kino Capitol) ma rekordową wprost obsadę. Cała konstelacja gwiazd: Fay Wray, Clive Brook, W. Powell, Eltz, R. Arlen, G. Fawcett...

Pierwsza część filmu (dzieciństwo Fererschama) słabsza. Daleko lepiej wypadły fragmenty sudańskie, a zwłaszcza bitwa.

Synchronizacja dobra, lecz nieco zbyt monotonna.

W „Colosseum” idzie „Ostatni Mohikanin”: film „Zagłada od Wschodu”. Bardzo ciekawy obraz w stylu „Burzy nad Azją” Pudowkina. Zdjęcia — rewelacyjne. Obraz warto zobaczyć.

— A co pani jadła dziś na obiad?

— Zupełnie z grzybkami japońskim, zaprawianą smakowitą pietruszką, oraz rybie bioderko przysmażone na różnie.

— Sądzę, że lubi pani też podróżować?

— Od czasu gdy Gerda Maurus pojechała z Willy Fritschem na księżyc, wstrzymuję się od podróżowania. Nie chcę być zdystansowana. Najchętniej pojechałabym na Wenus z Marssem. Pan go zna, to młody operator. Od pewnego czasu znikł z horyzontu, a był przystojny.

— A co się pani śniło wczoraj?

— Śnił mi się piękny kapelus, o ten, który mam na głowie. Kupiłam go dziś rano. Wogóle dla mnie niema niemożliwości. Spełnia mi się wszystko o czem zamierzę.

— A czy sądzi pani, że film kolorowy zadowoli smak publiczności?

— Nie sądzicie, abyście nie byli sądzeni.

— Lubi pani pastę Erdal?

— Okropność. Wolę Dentol.

— To wszystko. Dziękuję pani... Coż to? Pani tak zbladła? Pochlebia mi to. Czyżby perspektywa odejścia mego...

— O, nie. To chińskie cygare. Mdl mi... Ale to nic, ja jestem stary wilk morski...

Opuściłem rozkoszne zaciśnię, pełen ufności w szczęśliwą gwiazdę słodkiej Mony Lupy.

Nareszcie!

Zorganizowano sekcję pracowników filmowych przy Zw. Art. Scen Polskich

W niedzielę dnia 30 marca o godz. 12 w południe odbyło się zebranie pracowników filmu w sprawie zorganizowania odrębnej sekcji przy Związku Artystów Scen Polskich.

Zebranie uwieńczone zostało pomyślnym rezultatem. Obecnych było przeszło 40 osób. Ukonstytuował się zarząd, w skład którego weszli p.p.: Michał Halicz, Stefan Norris (architekt), Mieczysław Krawicz (reżyser), Julian Krzewiński i Ludwik Puchalski.

Nowy zarząd ma w najbliższym czasie przygotować statut, który uchwalony zostanie na ogólnym zebraniu.

Zadaniem nowopowstałej sekcji będzie m. in. uregulowanie kwestji płac i ochrona producenta przed zrywaniem kontraktów przez aktorów.

Dobrze się stało, że nareszcie zorganizowano sekcję pracowników filmu. Na to czekaliśmy już od dawna. Obecnie najważniejsza rzecz: spełnić swoje zadanie umiejętnie.

Ostrzeżenie

Od dłuższego czasu w Warszawie w branży filmowej grasuje niejaki **Sergjusz Szyszkw** mianujący siebie dyrektorem: wytwórni filmowych: uprzednio „Czech - Filmu”, obecnie „Roxy Filmu”, ul. Złota 4 m. 7, (Rzekomo w celu nakręcania filmów, wyludza pieniądze i żyra na wekslach od ludzi dobrej wiary, wystawia czeki bez pokrycia, obstalowuje scenariusze, nie płacąc za nie — angażuje poważnych pracowników filmowych reżyserów, operatorów, dekoratorów, etc i artystów, a związawszy ich umowami, lecz nie płacąc wyzy-

skuje ich czas, a operując ich fachowem nazwiskami, zeruje na łatwowierności ludzi dla wyludzenia pieniędzy.

Niżej podpisani poszkodowani uważają za swój obowiązek przestrzec uczciwych ludzi interesujących się branżą filmową przed wymienionym wyżej aferzystą **Sergjuszem Szyszkwem**.

Red. Jerzy Braun, Henryk Vlassak, M. Butkiewicz, dypl. inż. J. Weinreich, John Turkow, E. Tarnawska, Wanda Zawiszanka.

Film na szerokim świecie

Ostatnie wiadomości

FRANCJA.

◆ Leon Poirier po powrocie z Madagaskaru, gdzie nakręcał większą część swego filmu p. t.: „Kain” zabawi kilka dni w Marsylii, gdzie nakręci potrzebne mu sceny na pokładzie parowca „Chambord”.

◆ Obecnie jedna z firm nakręca film „Powrót Sherlocka Holmesa” według znanej powieści Conan Doyle’go.

◆ Leonce Perret pracuje obecnie na „drehbuchem” nowego filmu p. t.: „Artur” wedle operetki A. Bardego i Henryka Christinè. Film ten będzie naturalnie mówiony, śpiewany i dźwiękowy.

◆ Marcel L’Herbier kończy w Luny Parku nakręcanie kilku scen swego obecnego filmu „Dzieci miłości”.

◆ Gina Manes, jedna z najciekawszych aktorek francuskich, wspaniała bohaterka L’Herbierowskiej „Nieludzkiej” i „Teresy Raquin” p. g. powieści Zoli, gra główną rolę w filmie Marca de Gastyne „Piękna garsonka”.

ANGLJA.

◆ Pan Filip Snowden, kanclerz i szef angielskich finansów nie może narzekać. Irlandja i Wielka Brytania łącznie wpłaciły w r. 1929 podatku

od wyświetlanych filmów skromną sumkę 6.000.000 funtów szterlingów (t. j. około ćwierć miljarda złotych!). Prawie jedna czwarta kin Anglii ma już obecnie aparaturę dźwiękową.

◆ Major Curt Treatt powrócił z Sudanu, gdzie nakręcał szereg filmów „dokumentalnych”. Są to zarówno zdjęcia z przyrody, jak aktualności z życia tubylców i z miast tego małego u nas znanego kraju.

◆ Tenże sam major Treatt pracuje wraz z M. Donaldem J. Cartretem, producentem angielskim nad filmem, który będzie parafrazą nocnego życia kabaretów i... dżungli afrykańskiej. Film ten będzie miał cztery wersje: angielską, francuską, hiszpańską i niemiecką.

NIEMCY.

◆ Fritz Lang, twórca „Metropolisu” i „Kobiety na księżycu” wyjechał do Paryża, aby nabyć prawo filmowania „Orlątko” Rostanda. Film ten będzie mówiony w języku niemieckim, angielskim i francuskim.

◆ Wyświetlano ostatnio w Berlinie film p. t.: „Lotnictwo i postęp”. Film ten obrazujący w sposób jasny i przejrzysty zdobycze i znaczenie lotnictwa ma wielką wartość propagandową.

◆ „Może tej nocy”... oto tytuł filmu, w którym Jenny Jugo śpiewa swe trjumfy, jako śpiewaczka.

◆ Krąży pogłoski po Berlinie, jakoby Emil Jannings miał zamiar nieodwołalnie porzucić kino i wrócić na stałe do teatru.

◆ Karol Froehlich opracowuje obecnie hiszpańską i włoską wersję filmu p. t.: „Noc należy do nas”.

◆ Reżyser Karl Lamach nakręca w Berlinie komedię, której bohaterką Anny Ondra... nie jest.

JAPONJA.

◆ Towarzystwo Eksporterów i Przedalni Japońskich realizuje serję aktualności obrazujących poziom i kulturę chodowli jedwabników.

◆ Co raz więcej kin w Tokio instaluje aparaty dźwiękowe. Ostatnio trzy kina znów zmieniły się na „talkiesy”. Jest rzecz ciekawa, czy ruch liwa i zapobiegawcza Japonja stworzyła swój patent na aparaty dźwiękowe, czy też daje się tak wykorzystywać Western Electric’owi, jak my?

◆ Jeden z reżyserów japońskich pracuje nad szeregiem filmów mówionych i śpiewanych o „krótkim me trazu”, w których wystąpią aktorzy narodowego teatru japońskiego”.

Nasze kupony ulgowe

Kupony prowincjonalne

„KURJER FILMOWY”

KUPON ULGOWY do kina „Capitol”

na wszystkie dni o g. 6 i 10-ej z wyjątkiem niedziel i świąt. Za okazaniem tego kuponu kasa Kina wyda 2 bilety po 2 zł. Ważny od dn. 4. IV. do 11. IV.

„KURJER FILMOWY”

KUPON ULGOWY do kina „Muza” (Mokotowska 73)

na wszystkie dni i seanse. Za okazaniem tego kuponu kasa kina wyda 2 bilety po 2 zł. Ważny od dn. 4. IV. do 11. IV.

„KURJER FILMOWY”

KUPON ULGOWY do kina „APOLLO”

upoważniający do nabycia 2-ch biletów ulgowych à 2 zł. na parter. Na wszystkie dni oprócz sobót, niedziel i świąt. Ważny od dn. 4. IV. do 11. IV.

„KURJER FILMOWY”

KUPON ULGOWY do kina „Pan”

na wszystkie dni o g. 6 i 10-ej z wyjątkiem niedziel i świąt. Za okazaniem tego kuponu kasa Kina wyda 2 bilety po 2 zł. Ważny od dn. 4. IV. do 11. IV.

„KURJER FILMOWY”

KUPON ULGOWY do kina „Mewa” (Hoża 38)

na wszystkie dni i seanse. Za okazaniem tego kuponu kasa kina wyda 2 bilety po 1.50 zł. Ważny od dn. 4. IV. do 11. IV.

„KURJER FILMOWY”

KUPON ULGOWY do kina dźwiękowego „Tęcza” (Przejazd 9)

na wszystkie dni i seanse za wyjątkiem niedziel i świąt. Za okazaniem tego kuponu kasa kina wyda 2 bilety po 2 zł. Ważny od dn. 4. IV. do 11. IV.

„KURJER FILMOWY”

KUPON ULGOWY do kina „Wisła”

na wszystkie dni (w niedzielę do godz. 5-ej). Za okazaniem tego kuponu kasa Kina wyda 2 bilety po 1 zł. Ważny od dn. 4. IV. do 11. IV.

KURJER FILMOWY

Kupon ulgowy, upoważniający do nabycia Kalendarza Wiadomości Filmowych na rok 1930—31 ze zniżką 1 złotego.

„KURJER FILMOWY”

KUPON ULGOWY upoważniający do nabycia dwóch (2) biletów ulgowych à 1 zł.

do Kina „Europa”—Nowa Wieś na wszystkie dni z wyjątkiem niedziel i świąt. Ważny od dn. 4. IV. do 11. IV.

„KURJER FILMOWY”

KUPON ULGOWY upoważniający do nabycia dwóch (2) biletów ulgowych à 1 zł. 50 — I miejsce, 1zł. 80 — łoża.

do kina „CZWARTEK” w Kielcach na wszystkie dni z wyjątkiem niedziel i świąt. Ważny od dn. 4. IV. do 11. IV.

„KURJER FILMOWY”

KUPON ULGOWY do kina „Casino” w Piotrkowie na wszystkie dni.

Za okazaniem tego kuponu kasa Kina wyda 2 bilety po 1 zł. Ważny od dn. 4. IV. do 11. IV.

„KURJER FILMOWY”

KUPON ULGOWY do kina „OAZA” we Lwowie na wszystkie dni z wyjątkiem sobót i niedziel.

Za okazaniem tego kuponu kasa kina wyda 2 bilety à 1 zł. Ważny od dn. 4. IV. do 11. IV.

„KURJER FILMOWY”

KUPON ULGOWY do kina „STYLOWY” we Lwowie na wszystkie dni z wyjątkiem sobót, niedziel i świąt

Za okazaniem kuponu kasa kina wyda 2 bilety à 1.20 gr. na balkon, à 1.00 rezerwowe oraz à 80 gr. — I. miejsca. Ważny od dn. 4. IV. do 11. IV.

KURJER FILMOWY

Kupon ulgowy do kina „Corso” w Radomiu na wszystkie dni z wyjątkiem niedziel i świąt.

Za okazaniem tego kuponu kasa kina wyda 2 bilety w cenie po 1 zł. 50 gr. — łoża. Ważny od dn. 4. IV. do 11. IV.

KURJER FILMOWY

Kupon ulgowy do kina 10 płk. p. w Łowiczu na wszystkie dni z wyjątkiem niedziel i świąt.

Za okazaniem tego kuponu kasa kina wyda 2 bilety w cenie à 1 zł. 50 gr. — łoża. à 75 gr. na wszystkie miejsca. Ważny od dn. 4. IV. do 11. IV.

Nowa produkcja dźwiękowa

„Radio Pictures”

Wyświetlane obecnie na ekranach kin stołecznych filmy dźwiękowe są przeważnie dosynchronizowane t. zn. że ilustracja muzyczna została „nagrana” do filmu niemego.

Tylko niektóre filmy; np. „Czterech diabłów”, „nagrywano” i „nakręcano” jednocześnie. Tu znów należy odróżnić dwa systemy: płytowy i taśmowy. Ten ostatni system reprezentuje właśnie potężna produkcja wytwórni „Radio-Pictures”. Wytwórnia ta rozporządzając wielkim kapitałem zastosowała w swej wytwórczości najnowsze ulepszenia techniczne, osiągając wspaniałe rezultaty.

Będą mogli o tem się przekonać ci wszyscy, którzy zobaczą i usłyszą film „Rio - Rita” według popularnej operetki Ziegfelda. O ile dotąd skartyliliśmy się słusznie, że głos ludz-

ki filmów mówiąco - śpiewnych jest zniekształcony, o tyle obecnie przynależą będziemy musieci, że czystość śpiewu i muzyki jest nieskazitelna.

Dotyczy to zarówno scen nagranych w atelier, jak i w plenerach (pod gołym niebem.) W obrazie powyższym grają: Bebe Daniels i John Boles. Jeszcze w sezonie bieżącym ukaza się inne filmy tejże wytwórni. Są to: „Dziewczę ulicy” z Betty Compson, „Wszyscy na pokład” z Joachimem Oakie, „Spór o sierżanta Griszę” na tle noweli Zweiga, „Nocna parada” z dawną niewidzianą Aileen Pringle i Robertem Ellis, „Miłość wagarundy” z Rudy Valleé i Marie Dresler i w. in.

W niniejszym numerze naszego pisma zamieszczamy kilka zdjęć z nowej produkcji dźwiękowej „Ra-

dio-Pictures”. Warto zaznaczyć, iż wyłączną eksploatacją obrazów najnowszej produkcji zajmuje się „Dom Handlowy Juliusz Zagrodzki”.

Interesujący poranek taneczny

W niedzielę dn. 6 kwietnia odbędzie się w sali teatru „Qui pro quo” (Galerja Luxemburga) interesujący poranek taneczny p Winy Chądzyńskiej. Program przewiduje szereg różnorodnych tańców m. inn. zaś wykonane zostaną po raz pierwszy tańce: „Ogień”, „Wiewiórki” i „Marsz akrobatyczny”. P. Wina Chądzyńska zareprezentuje całkiem nowe i oryginalnie pomyslane kreacje — nic też dziwnego, że w sferach miłośników sztuki tanecznej poranek wzbudził duże zainteresowanie.

„KURJER FILMOWY”

KUPON KONKURSOWY

Imię i nazwisko _____

Adres _____

Dźwiękowe Kino „Tęcza” — Przejazd 9

WYŚWIETLA

Na zachód od Zanzibaru

w roli głównej

LON CHANEY

Nad program wspaniałe dodatki

KINO „APOLLO” Marszałkowska 108

Wyświetla:

BIAŁE PIEKŁO

Nad program: ciekawe dodatki.

Wydział Filmowy

Polskiej Agencji Telegraficznej (P.A.T.)

Warszawa, ul. Krak. Przedm. 50. Tel. 87-46.

Wypożyczalnia zniżkowych dodatków p. n.

Kronika Filmowa P.A.T. dających

10% - ową zniżkę podatkową

Każdy program kinowy powinien mieć dodatek P.A.T.!

Wszyscy spieszą do kina

HOLLYWOOD

BO HOLLYWOOD TO

NAJWYTWORNIEJSZE I NAJELEGANTSZE KINO STOLICY

Dobrowa orkiestra.

Na scenie wspaniała rewja.

Sala dobrze ogrzana.

Poza doskonałym programem atrakcje na scenie!

HOLLYWOOD, WARSZAWA, HOŻA 29,

róg Marszałkowskiej.

Jak wygląda „niemoralny” Hollywood

Uwodziciele na ekranie — baranki w życiu prywatnym

Osobliwa rzecz: znani i „pantentowani” amanci i uwodziciele ze srebrnego ekranu są w życiu prywatnym najsolidniejszymi obywatelami. Matki, które mają zamiar posłać swe córki do Hollywood, powin-

ny je przestrzegać nie przed „wielkimi uwodzicielami” z ekranu, ale raczej przed owymi „przyjemnymi chłopakami” z filmów sportowych i studenckich. Wielki Valentino, ten su-

per - szeik wszystkich uwodzicieli, którego wyobrażaliśmy sobie zawsze jako zdobywcę serc, w rzeczywistości został zdradzony przez dwie żony z kolei i w całym swym życiu kochał się tylko dwa razy. Największym utrapieniem pięknego Rudolfa było to, że nie miał dzieci...

Nils Asther, tajemniczy książę jawajski z „Dzikiem Orchidei”, zawodowy „ten trzeci” na ekranie, prowadzi samotne życie. Otacza się książkami. Kocha psy i muzykę. Pewnego pięknego dnia majowego włożył obrączkę na różowy paluszek pewnej dziewczynki i przysięgł dożywotną wierność i dotrzymuje przysięgi...

Iwan Lebedieff, mieszka sam, w skromnym hotelu, gdzie mowy być nie może o różnych orgiach, które uważamy i wyobrażamy sobie, jako „powszedni chleb” Hollywoodu. Kiedy Lebedieff zaprasza dziewczynkę na „diner” (obiad) albo spacer, mówi z nią o filozofii, psychologii lub o bolszewizmie. Zakochane panienki, młode mężatki, z kłopotami małżeńskimi chętnie zasięgają rady u poważnego i mądrego Iwana.

A on udziela swych rad zupełnie, ale to zupełnie bezinteresownie.

Józef Schildkraut jest żonaty. Młode dziewczynki boją się blasku jego czarnych oczu, w rzeczywistości jednak nie ma się czego bać. Schildkraut jest pozeraczem serc tylko na ekranie. W życiu prywatnym jest spokojnym obywatelem, podobno nawet pantoflarzem. Ponieważ jednak Józef siedzi, zdobi piękną nóżkę jego pięknej żonki, młody Schildkraut chętnie znosi to jarzmo małżeńskiej niewoli i bez żalu rzuca do kosza setki i tysiące listów egzaltowanych wielbicieli.

Faktem jest, że zawodowi pechowcy z ekranu więcej serc złamali, niż „wielcy uwodziciele”, którzy tylko dzięki pomysłowości managerów i szefów reklamy są wpłątani w domniemane afery miłosne...

Niejeden piękny „uwodziciel” próbował podbić serduszko porzuconej Lupe Velez bez powodzenia. Szczęśliwym „Wilhelmem zdobywcą” serca młodej meksykanki był Gary Cooper. Tak, ten nieśmiały, milczący chłopak z dzikiego Zachodu.

Charlie Chaplin złamał podobno więcej serc niewieścich niż wielki Valentino. Tysiące czułych serduszek biło przyspieszonym tempem gdy ich właścicielki patrzyły na samotnego i zawsze nieszczęśliwego Karolka.

Zmarły niedawno komik Larry Semon miał więcej kochanek w życiu, niż John Gilbert na ekranie. Harold Lloyd, ten pokraka z rogowemi okularami miał znacznie większe powodzenie u kobiet, niż elegancki

i piękny Nils Asther.

A więc prawdą jest:

„Wielki Uwodziciel” jest zupełnie łagodnym i bezpiecznym stworzeniem. Jest znacznie bezpieczniejszy dla młodej „kinoman-ki” przebywać w towarzystwie

Gilberta niż jechać na niewinne wycieczki sportowe z takim „młodzieńcem”, jak naprzykład Charles Roggers... Wróble z okolic Hollywood dużo i różnie o tem świergocą...

S.

W kwietniu

ukończone zostaną zdjęcia do filmu „Serce Tatr”

do filmu „Serce Tatr”

Już ukończono zdjęcia plenerowe do nowego filmu „Serce Tatr” („Pod słońcem Zakopanego”) realizowanego przez Włocha — Domenico Gambino bohatera „Cyrku Wolfsona”. P. Gambino gra również jedną z ról obok Jerzego Marra, Artau'a, Oli Obarskiej i kilku innych mało znanych artystów

zagranicznych. Kierownikiem produkcji jest Józef Lejtes.

W połowie kwietnia wyjeżdża ekspedycja filmu do Berlina, aby „nakręcić” wnętrza w studio „Tobis”. „Serce Tatr” będzie zatem filmem dźwiękowym. Film ten produkuje nowa wytwórnia „Dworfilm”.

Scena z filmu dźwiękowego „Dziewczę ulicy”. Na zdjęciu: Betty Compson w otoczeniu partnerów. Wyt. Radio - Pictures (Wł. D/H. J. Zagrodzki).

Rudy Vallée gra na saksofonie dla pięknej, nowoodkrytej „gwiazdy dźwiękowej” Marie Dressler w filmie „Miłość w gabundy” (Wyt. „Radio - Pictures”). (Wyt. ekspl. D/H J. Zagrodzki).

Brawo, czytelnicy!!

Świetny wynik egzaminu „Kurjera”

W poprzednim numerze naszego pisma pod zdjęciem Ronald Colmana umieściliśmy podpis niewłaściwy, specjalnie w tym celu, aby przekonać się, czy nasi Czytelnicy zorientują się, że zaszła omyłka.

Egzamin wypadł nadspodziewanie dobrze! Dziesiątki listów nie tylko z Warszawy, ale

z najrozmaitszych dzielnic Polski przynosiły sprostowanie, że w filmie „Władczynie miłości” grali John Gilbert i Greta Garbo, a nie Ronald Colman. Dowodzi to, że Czytelnicy nasi posiadają duże wiadomości z dziedziny kina.

Brawo!!!

Dawno niewidziana na naszym ekranie Betty Compson zaangażowana jest przez wytwórnię „Radio-Pictures”. W nowym filmie produkcji dźwiękowej „Radia” p. t.: „Dziewczę ulicy” urocza artystka gra rolę skrzypaczki. Film ten nakręcony został najnowszym systemem taśmowym. (Wytw. ekspl. D/H. J. Zagrodzki).

CZY JUŻ DAŁEŚ ODPOWIEDZ NA ANKIETĘ „KURJERA FILMOWEGO”?